

Iz življenja in sveta

Radija dovolj za vse

Nova ležišča uranove rude v Kanadi

Geološka odprava profesorja Thomasa J. Dunavana, ki je pred časom odpotovala v severne kraje Aljaske in Kanade, da bi tam preiskovala zemeljske zaklade, pošila poročila, da je odkrila v tej deviški zemlji, ki je do konca julija pokrita s snegom in ledom, velika ležišča uranove rude. Najdišča ležijo blizu Medvedjega morja ne daleč od severnega tečajnika.

Uranova ruda je tista dragocena snov, iz katere se pridobiva radij. Njena največja dosedanja ležišča na svetu so bila v Visoki Katangi v belgijskem Kongu.

Zaloga radija je, kakor znano, zelo majhna. Po odkritju ležišč v Visoki Katangi se je zvišala množina radija od nekaj gr na 50 gr, kar pomeni v primeri s prejšnjimi količinami lep napredek. Toda i teh 50 gr, s katerimi razpolagamo na svetu, še iz daleka ne vtrreza dejanskim potrebam človeštva.

Razume se, da je radij zaradi svoje rednosti zelo drag. Samo 1 gr stane 3 milijone Din našega denarja. Če pa pomislimo, kako se širi rak, ki dejanski že prekaša razširjenost jetike, bomo razumeli, da je radij tisto odrešilno sredstvo, ki si od njega obeta pomoč ves svet. »Société Generale de Belgique«, ki izkorišča rudni-

ke v Visoki Katangi, pa je izdala pred časom drakonski ukrep, ki ima namen ohraniti bajno visoke cene za radij na dosednji višini. Odredila je, da se sme vršiti pridobivanje uranove rude le v omejenem obsegu, da bi se radij ne pocenil. Odmev tega ukrepa je bil po vsem svetu ogorčenje. Saj ne gre pri tem samo za gospodarski trust, ki naj navaja cene, ampak tudi za zdravje sto in sto tisočev, ki pričakujejo pomoči od skrivnostne predelane uranove rude. No, ležišča uranove rude v bližini severnega tečajnika dajejo upanje, da se bo strašno pomanjkanje radija končno nehalo in da bo dobila Visoka Katanga konkurenco, ki bo morala z njo računati.

Seveda bo treba storiti še mnogo, preden se bo pridobivanje radija v novih krajih uredilo. Tam, kjer so našli ležišča, namreč ni niti najprimitivnejših prometnih občil. Treba bo torej predvsem poskrbeti, da bo uranova ruda prihajala v območje civilizacije, kjer jo bodo strokovno predelovali. Tukaj bo pokazala svojo veliko korist moderna tehnika. Dokler ne zgradijo cest in železnic, ki bodo prevzale uranovo rudo v predelovališče, jo bodo transportirali z letali.

Eckenerjevo moštvo in potniki

Dr. Eckener s potniki in moštvom »Zeppelina« pred startom v Arktido

Svečanosti v Sinaji

V nedeljo dopoldne je bila v Sinaji poroka princese Ileane s Antonom Habsburgom. Obred je bil zelo svečan. Najprej je bila v dvorcu Pelešu civilna poroka. Pri tej so bili navzoči samo člani kraljeve rodbine in minister za pravosodje. Princeza je izjavila, da ostane rumunska državljanka.

Uro po civilni poroki se je vršil obred po pravilni katoliške cerkve. Nevesto je privedel v dvorano kralj Karel, ki je nosil svečano uniformo grofvskega generala, ženina pa je pripeljal grof Vorberg. Obred je izvršil katoliški nadškof v Bukarešti Kiser. Princ Ghica, opat iz samostana v Sinaji, je imel na ženina in nevesto nagovor. Po končani ceremoniji sta mlado-poročena sedla v gala-kočijo in se peljala po bukreških ulicah, kjer ju je prebivalstvo pozdravljalo.

Princesa Ileana je prejela mnogo dragocenih daril, med katerimi se navajajo posebno sledeča: dragocena ogrlica, darilo matere kraljice Marije; oprema za tri sobe in kolje iz draguljev. Izročil ga je nevesti kot narodni dar ministrski predsednik prof. Jorga. Grška kraljica ji je poklonila srebrno namizno garnituro, francoski predsednik Doumer service iz porcelana, baron Ferini iz Rima je poslal krasno mizo v renesančnem slogu, dvorne dame so poklonile stekleno mizo. Kralj Karel je daroval letalo, darilo nevestine sestre, kraljice Marije, pa šele pride.

Kakor v pravljicah

Lord Castlereagh, 23 leti mladenič, ki se mu odpira sijajna diplomatska kariera in ga smatrajo za enega najboljših volilnih kandidatov angleške konservativne stranke na Severnem Irskem, se je v Magfairu zaljubil v neko frizerko, mlado in lepo Romanijo Combeovo. Tudi ona mu je bila naklonjena, a vendar je ponovno odbila njegov predlog, da bi mu postala žena, češ da je ljubo dekle. Hotela je postaviti njegovo ljubezen na preizkušnjo in ko se je dobro izkazal, je končno prvilola v poroko. Ko so pa zaroko objavili, je mladi lord v svoje veliko presenečenje izvedel, da njegova zaročenka nikakor ni ravno meščanska dekle, za kar se je izdajala, temveč nekakšnja knežinja Sutherlandse in hči višjega častnika, ki ima v Surreju veliko posestvo. Combeova je sedaj opustila službo v frizerskem salonu in pravi, da jo nerada zamenja za vlogo visoke lady.

Največji pes na svetu

25. julija so v Parizu otvorili mednarodno razstavo psov, kjer so razstavljeni mnogi primerki, ki nimajo para na svetu. Poglavitna atrakcija razstave je velikanski bernhardinec, ki tehtal 103 kg. Čudno je to, da ta pes n' tako dobro rejen, kakor bi kdo sklepal iz njegove teže, marveč ne navadno mišičast. Njegovi lastniki so Belgijci. Ko so ga vodili na razstavo, so ga imeli privezanega na vrvi. Zaradi velike moči pa se je medpotoma strgal s povoda in prevrnil pri tem gospodarja, njegovo ženo in otoka.

Strašna smrt dveh nun

Iz Bukarešte poročajo o strašni usodi, ki je zadela dve iz Rusije v Rumunijo pobegli nuni. Na podlagi sporazuma med Rusijo in Rumunijo so rumunske oblasti izročile begurski ruski obmejni straži, da ju vrne v domovino. Rusi so naložili nuni na čoln, ki ju je imel prepeljati preko Dnjepra. Sredi reke pa so ruski vojniki otvorili ogenj in pogodili nuni s prvimi strelom do smrti. Rumuni so morali prizor mimo gledati in niso smeli storiti nič v njuno korist.

Sladkor proti revmi

Hamburški zdravnik dr. Natansen je izumil novo sredstvo za zdravljenje revmatičnih bolezni. To sredstvo so injekcije koncentrirane raztopine grozdnega ali sadnega sladkorja v mleku. Ker o bistvu teh bolezni nam ni dosti znanega, moremo le domnevati, kako učinkuje takšna injekcija v organizmu.

Revmo povzroča po vsej priliki nenadna prekomerna zamenjava mišičnega glikogena, neke sladkorne snovi, ki je potrebna za delovanje mišic, z mlečno kislino. Ta je odgovorna za pojave trdnosti in bolečin. Natansenove injekcije obnavljajo glikogen v prizadetih mišicah in učinkujejo trenutoma. Bolečine takoj prenehajo ali pa se vsaj zelo močno ublažijo. Doselej izvršena zdravljenja so imela neprimerno hitrejši in popolnejši uspeh tudi v težkih primerih nego po drugih metodah, poleg tega so mnogo cenejša. Kakšne škodljive posledice se niso pojavile nikoli.

Abbé Wetterle

V Ouchyju na Alzaskem je umrl bivši poslanec Alzacije v nemškem državnem zboru in poznejši poslanec v francoskem parlamentu abbé Wetterle. Prvotno je bil vikar in urednik v Colmarju ter je pripadal drž. zboru v Berlinu in alzaskemu deželnemu zboru. Ko je izbruhnila vojna pa je po begnil v Francijo, kjer je ostal do konca. L. 1919 je bil izvoljen v francoski parlament, od l. 1924 pa je bil poslanski svetnik pri Vatikanu.

Tobak brez nikotina

Zavod za raziskovanje tobaka v Forchheimu na Nemškem je vzgojil po večletnem poskušanju tobakno rastlino, ki je prosta nikotina. Ostane ga le malenkost v zelenih listih, a še ta izgine pri sušenju popolnoma. Tobak, ki se pridelal iz teh rastlin, pa je na zunaj in po okusu popolnoma enak navadnemu tobaku. V Nemčiji ga bodo pričeli pridelovati v velikih množinah.

Telegrafija za vse

Na Angleškem so izumili aparat po imenu »teleprinter«, s katerim bo mogoče telegrafirati iz lastnega doma ali iz urada vsakomur, ki bo opremljen s istotakšnim aparatom. Priprava je v vsem podobna pisalnemu stroju in leta je tudi manipulacija. Ni treba nobenega posebnega pripravljanja za oddajanje in sprejemanje brzojav. Zadostuje udariti na stroj določeno številko kakor pri telefonu in zveza je izvršena. S tem strojem je možno brzojaviti povprečno 50 besed na minuto, a tudi veliko več, to je pač odvisno od človeka ne od stroja.

V londonskem centralnem brzojavnem uradu so že zgradili prvo centralo za teleprintanje in tam se vršijo tudi že poskusi v velikem stilu. Proti koncu leta bo začela centrala funkcionirati za javnost.

»Matinov« dar za berlinski zdravstveni zavod

Lastnik pariškega »Matina« g. Maurice Buncan-Varilla je naklonil zavodu za pobljanje raka v Berlinu 20.000 frankov. Denar je namenjen za znanstveno podporo raziskovalcem te bolezni.

Smrt plesalke Odys

Na Dunaju je podlegla operaciji slepiča plesalka Odys, s pravim imenom Avgusta Erler, hči kiparja Erlerja, mojstra moderne gotike. Pokojnico je za življenja portretiral nemški slikar Lenbach, francoski kipar Rodin pa je izklesal njeno popreje.

Samo enkrat v letu

povabita angleški kralj in kraljica goste na »Garden-Party« v Buckinghamsko palačo. Letos je bilo povabljenih nič manj kakor 10.000 oseb.

Za zeleno mizo v Haagu

Pogled v razpravno dvorano mednarodnega razsodišča v Haagu, kjer se je obravnavalo vprašanje avstrijsko-nemške carinske unije. Francoski in italijanski delegati so zatopljeni v globoke misli. Od leve proti desni: Pitelli in Piloti (Italija), Fogue du Parc in Paul Boncour (Francija)

Umor Čeke na Dunaju

Boljševiški agent je ustrelil bivšega zaupnika Moskve

V soboto zjutraj sta padla na Dunaju dva strela, ki sta močno vznemirila prebivalstvo. Neki Egon Spielmann iz Curiha je ustrelil 33 letnega trgovca Semmelmanna v njegovem stanovanju, Hockegasse 28. Ob pol 8. zjutraj je pozvonil pri vratih. Odpri mu je Semmelmann, ki ga je odpeljal v jedilnico. Tam se je razvila med njima kratka ostra debata, ki jo je zaznala Semmelmannova žena v sosedni sobi samo zaradi silovitih izbruhov. Naenkrat sta počila dva strela. Žena je planila iz postelje, odprla vrata v jedilnico in videla, da je prazna. Strela je na balkon in poklicala na pomoč. Bliznji stražnik jo je slišal in nemudoma pohitel v hišo. Tik pred vhodom je srečal morilca, ki je šel hladnokrvno po stopnicah navzdol. Arretiral ga je in ga odpeljal na stražnico, kjer je rekel, da se piše Egon Spielmann. O vzrokih zločina ni hotel povedati ničesar. Policija dvomi celo, da je navedeno ime pravo. Po vsej verjetnosti je morilec sovjetski agent, eden izmed tistih, ki potujejo za lažnimi potnimi listi po naročilu Čeke in izvršujejo umore nad neprijetnimi, sovjetskemu režimu nevarnimi osebami.

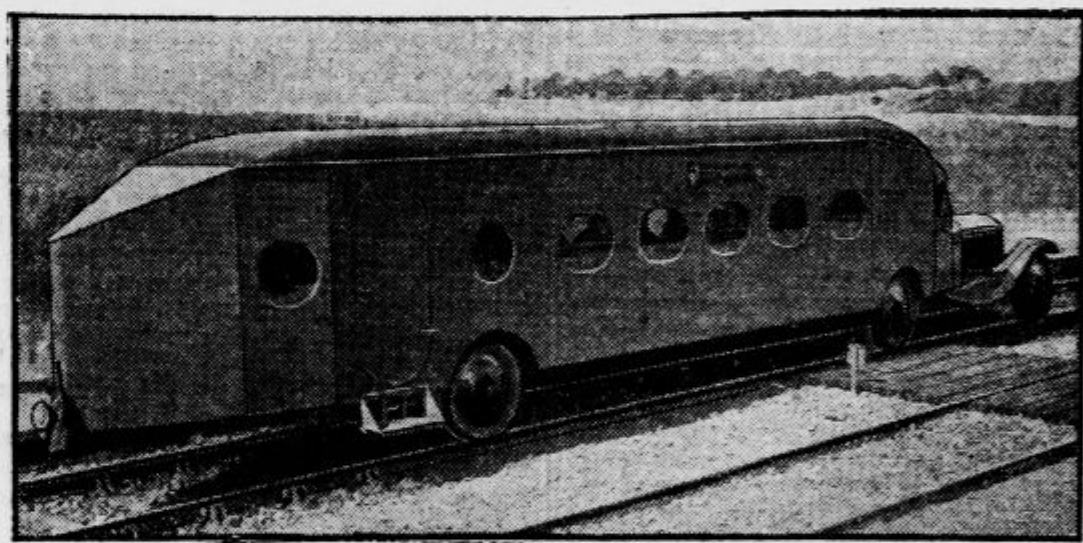
Semmelmann je bil rodom iz Kelmoraja na ter pruski državljani. Oženil se je šele pred nekaj meseci. Žena ga je vzela v domnevi, da je trgovec. V resnici pa je bil še aprila meseca boljševiški agent za srednjo in vzhodno Evropo. Prišel pa je v nasprotje s komunisti in izgubil službo. Zahteval je od njih odpravnino, ki mu je pa

niso hoteli plačati. Zato je pretil, da bo izdal njih tajne, ki lahko močno kompromitirajo sovjetsko vlado. Hotel je tudi pristopiti v nasprotni tabor. V tem leži pač ključ njegovega umora. Kakor pripoveduje žena, sta šla pred poroko na grob Semmelmannovega očeta in tam je mož bradiko jokal ter izrazil bojazen, da bo tudi sam najbrže kmalu umrl, češ da ima nasprotnike, ki mu strežejo po življenju. Po poroki se je peljal Semmelmann večkrat v balkanske države in na Dunaj. Na Dunaju je vzdrževal še vedno zvezo s sovjetsko agenturo kljub temu, da ni bil s boljševiki v pravem soglasju.

Tudi osebnost morilca je zagonetna. Iz Curiha poročajo, da je Spielmann tamkaj neznan. Mogoče je, da je njegov švicarski potni list ponarejen. Med listinami morilca so je našla fotografija žrtve ter skica Semmelmannovega stanovanja.

Semmelmann je bil v vrtah nemških komunistov znana prikazen. Dognano je, da je istoveten s Semmelmannom, ki je bil zaradi ponarejanja listin obsojen pred državnim sodiščem v Lipskem. Pomagal je svojčas odvzeti komunistu Brauna iz ječe v Moabitu pri Berlinu. Bil je več let v ruskih službah in potoval po nalogu iz Moskve širom Nemčije, na Balkan, a tudi v Francijo, Anglijo, Holandsko in Belgijo. Pri tem se je posluževal različnih imen. Bil je ponovno tudi v Rusiji, odkoder mu je zdaj priklenkala smrt.

Avtobus na tračnicah

Je, kakor pravijo, vozilo bodočnosti. Ta vagon, ki teče na kolesih iz gume, uporablja kot poizkusni voz na francoski progi pri St. Arnoulu

Mumija v salonu

Advokat dr. Manzini je živel v Italiji dve leti s svojo mrtvo ženo

Šele Nemci so ga prisilili, da jo je pokopal

Pred sodiščem v Düsseldorfu se je moral te dni zagovarjati italijanski advokat dr. Manzini, obenem s svojo 22-letno služkinjo Marijo Cola.

Odvetnik je bil imel ženo iz Düsseldorfa. Živel je z njo v Genovi, kjer je vršil advokatsko prakso. L. 1928, pa mu je žena nenadoma umrla. Truplo je dal balzamirati in ga je hranil dve leti v svojem stanovanju, ne da bi izvedela za to italijanske oblasti. Dve leti po ženin smrti je moral priti v Düsseldorf zaradi nekega dediščinskega postopka. V svoji naravnost bolesteri pieteži do pokopnice pa se ni mogel ločiti od nje in je prosil, naj bi mu Nemčija dovolila vzeti truplo s seboj, da ga pokopje v Düsseldorfu. Hkrati je prosil oblast, naj bi mu dovolila truplo hraniti vsaj še teden dni doma, ker je najmanj sedem dni potrebno, da se postavi mavzolej.

Oblasti so uvoz trupla dovolile, odklonile pa so prošnjo, da bi smel mrliča odložiti v stanovanju. Kljub temu je dr. Manzini mumificirano truplo spravil v salonu.

Mestni zdravstveni urad je nato odredil, da se mora mrlič pokopati. Vendar je dr. Manzini pokop tako zavračal, da so imele oblasti več mesecev opravka z njegovimi vlogami. Slednjik je bilo sklenjeno, da se mrlič prisilno pokopje. Ko pa so prišli pogrebi po truplo, ga niso našli nikjer. Preiskali so vso hišo, kjer je stanoval odvetnik, in šele v četrtem nadstropju so odkrili mumijo v cinasti rakvi pod neko posteljo. Prišla sta dva policijska uradnika in pogrebeli, da bi odnesli mrliča iz hiše na pokopališče. Ko pa so hoteli izstanovanja, so našli vrata zaprta in so morali klicati na pomoč oboroženo silo.

Pomoč je prišla. Vrata so vlomili in po pogrebu so prizadeti funkcionarji ovadili odvetnika zaradi prikrajšanja svobode. Dr. Manzini pa je zvrnil krivdo na svojo služkinjo, ki je bila obsojena na 1350 Din globo, dočim je bil advokat oproščen. Afera z mrličem v salonu je zdaj dokončno rešena.

Vsak dan ena

»Več, davi sem prišel domov šele ob štiri!«
»Kaj pa pravi žena, ko pride tako pozno?«
»Nič — saj nimam nobene!«
»Zakaj pa greš potem tako pozno domov?«

Tatvina na tenišču

Odlitni člani bukreškega teniškega kluba so bili večkrat med igro na tenišču okrađeni. Zato si je izmislil predsednik kluba, general Jacobovici, originalen trik. Zaznamoval je svoje bankovce s posebnim znakom in jih razdelil med klubske člane, ki so jih vtaknili v obleko, ki je ostala v garderobi. Zaradi sigurnosti so angažirali detektiva, ki je prežal na tatu. Ta se je kmalu pojavil. Ko je preiskal žep v vseh oblekah, ga je detektiv arretiral in odvedel v prostore teniškega kluba, kjer je izprva tajni tatvino, pozneje, ko so pri njem našli zaznamovane bankovce, pa je priznal dejanje. Mož je — kakor se je izkazalo pri legitimiranju — konzul Lupu, zaposlen v nekem oddelku bukreškega zunanjega ministrstva.

Abesinija odpravlja suženjstvo

Iz Londona poročajo, da je poslal Ras Taafari, regent Abesinije, Društvo za zaščito prapravega dela, v katerem so znanja, da odpravlja v svoji vladavini suženjstvo in trgovanje s sužnji. S tem ukrepom sta vrnjena svobodi dva milijona Abesincev.

Harry Sinclair Drago:

Seviljski pevec

»Od tvojega petja? Sam si ponorel, dragi Juan! Ljudje niso ponoreli od tvojega petja, ampak od Lolinih nog,« je odvrnila plesalka in se glasno zasmejala.

»Juan! Juan!« je šepetalo dekletu na platani. »Kako lepo je to ime!«

»Prav imaš, draga,« se je porogal Juan. »Tvoje noge so dovolj velike, da jih lahko vsak opazi.«

»Pasji sin!« se je ujezila Lola in zamahnila, da bi mu v šali pripeljala zaušnico. A Juan je bil hitrejši od nje. Urno se je sklonil, se ognil njene dlani in oba sta smejala se nadaljevala svojo pot.

Marija je vzlic svoji nedolžnosti uganila, da se dobro razumeta, in v velikem hrepenenju iztegnila roke za Juanom, kakor da bi hotela s to kretnjo izraziti, kolikani ga ljubi.

Se trenutak in dvojica se je izgubila v temi stranske ulice. Spet se je Marija spomnila svojega strašnega položaja. Še enkrat se je ozrla proti dvorišču, v nadi, da ji bo čudež odprl samostanska vrata. Ali odgovoril ji je samo mrtvi pogled Bogorodice, ki ni hotela storiti čudeža.

Marija si je zakrila oči z rokami in jela vsa strta moliti.

»Ne — vrniti se ne morem več! Ne bom se vrnila, ne. Častita mati prednika mi itak ne bi nikoli odpustila! In tudi jaz bi gotovo spet tako napravila, kakor nocoj. Preveč, vse preveč hrepenim po svetu, po sreči in smehu — in ljubezni!«

Minute so uhajale, a Marija je še vedno sedela na platani. Zadnji gostje so bili zapustili kavnarno in zaspani natakariji so jeli po-

spravljati mize. Ravno ko je gospodar utrnil posledno žaručko, je natakariji, ki je pospravljala mize pod platano, z glavo udaril v vejo, na kateri je sedela Marija.

»Se glavo si bom kdaj razbil ob tem prekletem drevesu!« je zaklel in pogledal kvišku.

Sele zdaj je Marija opazila, da se je veja pod težkim bremenom globoko upognila. Že davno je bila namenjena, da bo, kakor hitro se kavarna izprazni, skočila iz svojega skrivališča, pa da si zlomi vrat. Ko je pa videla, kako ji celo drevo pomaga pri njenem namenu, se je prekrizala in pomislila, češ, nemara ima pa vendarle hudobec svoje prste vmes in jo izkuša.

Ulica Visokih zidov je utonila v globokem miru. Ali Marija se ni ganila iz svojega skrivališča. S poslednjimi močmi je prosila Mater božjo, naj jo reši.

»Mati! Presveta mati Kristusova, pomagaj mi, da ostanem tukaj!« je zaklinjala hladni kip, ki ji je namestu odgovora kazal svoje, s sedmimi meči prebodeno srce.

In narava — ali je bil morda res Izkušnjavec? — je storila svoje. Stara veja trhlje platane je jela popuščati pod bremenom in se z zamolklim prasketanjem pobešati vse niže in niže k tlom. Ne misleč na posledice svojega dejanja, je Marija instinktivno — skočila... Veja je ob šelestanju suhega listja spet šinila kvišku, Marija pa se je prestrašena našla v ulici Visokih zidov.

Od strahu okamenela je stala na mestu, ne vedoč, kaj naj stori. V daljavi je čula zamolkle korake redarjev, ki sta se vračala. Marija je začutila, da se mora odločiti. Spomnila se je, da sta bila Juan in Lola zavisla v prvo ulico na levo. Kdo ve, morda bi ga še dohitela? Bolje bi bilo, kakor da jo prime policija. Vsa iz uma je deklica stekla v tisto smer, kamor je bil odšel Juan.

Moža, ki sta kmalu nato dospela pod platano, sta bila res tista

dva redarja, ki ju je prej Marija videla, kako sta šla mimo njenega skrivališča. Tudi onadva sta čula njene korake. Stekla sta naprej in videla pri luči plinske svetiljke, kako je mlado deklet v obleki samostanske novinke zavilo za vogal. Od začudenja sta redarja obstala kakor okamenela.

»Ali si jo videl?« je vprašal starejši, ki ni mogel verjeti, da bi bila res novinka iz samostana sester avguštink.

»Sem,« je odvrnil tovariš. »Gotovo je skočila čez zid.«

»Za njo!« je viknil starejši in se spustil v tek.

»Nikar, prijatelj!« je zaklical drugi. »Čemu bi dirjala? Golobica je prhnila iz kletke, da se poigra z vrabci. Zakaj bi jo morala ravno midva vlačiti nazaj?«

V. poglavje.

Španske noči.

Čar toplih španskih noči je opojno vplival na Lolino razigrano kri. Vso pot je premišljevala, kako bi najlaže zadržala Juana pri sebi. In zdajci ga je krepko objela in ga začela poljubljati. Lola ni niti opazila, kako ju je gledal star berač, ki je sedel v senci nekih hišnih vrat, in se jima mugal. Tudi on se je spominjal svoje mladosti. Spominjal se je toplih jesenskih noči, ki so nani nekaj takisto vplivale, kakor nocoj na to mlado dvojico. Ljubzen in španske noči so od vekomaj enake, naj se ljudje še tolikanj izpreminjajo.

Lola je stanovala nekaj hiš dalje. Ko sta prišla do njene veže, jo je Juan vzdignil visoko v zrak, jo postavil na prvo stopnico in jo poljubil na usta.

»Tako, dragica, in zdaj z Bogom.«

Lola je nezadovoljno mrdnila z usti.

»Tako? V posteljo me pošiljaš? Kam si pa namenjen, gospod?«

»Domov,« je bil kartiki odgovor.

Radio

Izvilleček iz programov

Torek, 28. julija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18.30: Koncert salonskega kvinteta. — 19.30: Gradovi na Slovenskem. — 20: Pravljice za odrasle. — 20.30: Preno koncerta iz Zagreba. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Sreda, 29. julija.

LJUBLJANA: Opoldanski program od pade. — 18.30: Salonski kvintet. — 19.30: Portreti iz svetovne literature in umetnosti. — 20: Koncert salonskega kvinteta. — 22: Napoved časa in poročila.

BEograd: 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 19.30: Večerni koncert. — 20.30: Glasbene uganke. — 21: Pevski koncert g. Čvejiča. — 21.30: Koncert na čelo. — 22: Poročila. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Pevski in klavirski koncert. — 22: Plošče. — PRAGA 17.30: Plošče. — 19.20: Otroške pesmi. — 19.55: Vojaška godba. — 21: Violinski koncert. — 21.30: Klavirski koncert. — BRNO 17: Plošče. — 19.30: Koncert iz Prage. — 21: Igralski večer. — 21.30: Preno iz Prage. — VARŠAVA 18: Lahka glasba. — 20.30: Koncert orkestra in solistov. — 22.30: Lahka in plesna glasba. — DUNAJ 12.40: Koncert kvarteta. — 16: Glasbena akademija. — 19.50: Violinski koncert. — 20.25: Citanje. — 21.20: Lahka godba orkestra. — BERLIN 18.20: Operetna glasba. — 21: Večer Schumannove glasbe. — 22.30: Godba za ples. — KONIGSBERG 16: Stare arje in pesmi. — 17: Orkestralni koncert. — 19: Godba na pihala. — 19.55: Zabaven program. — 21.10: Preno iz Berlina. — Godba za ples. — MÜHLACKER 16.30: Orkestralni in pevski koncert. — 19.15: Ruske narodne pesmi. — 20: Koncert filharmoničnega orkestra. — 20.45: Sluhoigra. — 23.15: Godba za ples. — BUDIMPESTA 9.15: Godba na pihala. — 18.30: Orkestralni koncert. — 19.45: Zabaven program. — 21.15: Ciganska godba. — 22.45: Koncert orkestra. — RIM 17.30: Lahka glasba. — 19.30: Plošče. — 21: Operetni večer.

SOKOL

Sokolsko društvo Zirovnica-Bresnica bo imelo svojo prvo prireditev v nedeljo 16. avgusta na vrtu br. Antona Legata na Selu nasproti restavraciji br. Rud. Ozvalda. Na veselici bo svirala polna godba bratskega društva na Jesenicah. Na to prireditev opozarjamo zaradi razporeda vsa okoliška društva.

Sokolsko društvo Dobova priredi v nedeljo 9. avgusta svoj prvi javni nastop s početkom ob 16. Za povratek proti Zidanemu mostu ob 22. je zaproseno pri železniški direkciji, o čemer se bo še pravočasno poročalo v »Jutru«. Sokoli in prijatelji Sokolstva so vabljeni, da si ogledajo zadnjo postojanko dravske banovine na jugu.

20-letnica semiškega Sokola. Letos 11. maja je minilo 20 let, ko je bil v Semiču ustanovljen Sokol. Ustanovili so ga nekateri člani, ki so se danes med prvimi delavci, tako brat Sever, ki je duša vsega društvenega dela, in pa brat Razpotnik, sokolski upravitelj na Štrkeljcu. V proslavo tega jubileja priredi Sokol 9. avgusta slovesnost, združeno z javno telovadbo. Za prireditev se pripravljajo društvo z vso vnašo. Pokazalo bo, da je res vredno svojega jubileja, saj je vzdržalo v najhujših časih, ko so z vseh strani zlivali blato na člane in celo streljali na vodilne osebe. Vztrajali smo na zaščiti poti kljub temu, da smo brez strehe. Prosimo vsa bližnja bratska društva in prijatelje Sokola, da pridejo 9. avgusta na proslavo 20-letnice v prijazni Semič!

Sokol v Zrečah pri Konjicah priredi v nedeljo 2. avgusta ob pol 16. svoj prvi javni telovadni nastop na letnem telovadišču pri bratu Davorinu Kračunu. Igrala bo železničarska godba z Zidanega mosta. Na sporedu bodo tudi koncert domačih tamburašev Sokolov, prosta zabava, šaljiva pošta in ples. Vabijo se zlasti vsa sosedna bratska društva k številnemu posetu. Na svidenje!

Sokolsko društvo na Pragerskem bo priredilo v nedeljo dne 2. avgusta 1931. svoj prvi javni telovadni nastop združen z veliko javno veselico na dvorišču brata Muleja nasproti kolodvoru z začetkom ob 15. uri. Pri nastopu v plesu igra prvovrstna godba na pihala. Prvovrstne pijače in jedila v lastni režiji se bo nudilo po najnižji ceni. Vsa okoliška društva in prijatelji Sokolstva vabi na obilno udeležbo Sokol Pragersko.

Iz Kamnika

ka — V. Stuzzi, dentist-technik, je odpotoval in ostane njegov zobni atelje do 18. avgusta zaprt.

Iz življenja na deželi

BOHENJ. Ugodno vreme je privabilo k nam precejšnje število gostov, tako da letošnja sezona po obisku že sedaj prekaša lanske. V jezeru kar mrgoli kopalcev. Letoviščarji so izmenadeni nad vso posrečeno oledšavo okolice Bohinjskega jezera. V tem oziru gresta hvala in priznanje g. Marici Jerajevi, ki ni le odlična hotelirka, temveč tudi največ stori za oledšavo našega kraja. Tako je dala na lastne stroške pod hotelom »Sv. Janeza« za šetališče razširiti cesto in ob tej zasadi akacije. Nasad je res v kras te najlepše točke Bohinjskega jezera. Proti vasi Stari Fužini je na njeno inicijativno zgradilo Tujsko-prometno društvo 700 m dolgo pešpot in zasadi med cesto in pešpotjo lipe. Cesto iz Bohinjske Bistrice do jezera, ki je bila pred leti komaj prehodna, je banska uprava temeljito preuredila. Zelo živahen avtomobilski promet povzroča sicer obilo prahu, a se temu nedostatku ne more odopomoči, dokler ne dobimo prepotrebne vodovoda. Počasi bo pač potrebno misliti na asfaltiranje cest, s čimer se ponasajo dandanes že manj znana letovišča. — Vojaško pokopališče pri »Zlatorogu« so je že v lanskem letu obnovili, grobove pa sta v letošnji pomladi okusno okrasili gospe Hafnerjevi in Jerajevi. — V četrtek 30. t. m. ob 21. uri zvečer priredi Tujsko-prometno društvo skriptično predavanje z nad 60 barvanimi slikami v salonu hotela »Sv. Janeza«. Predaval bo profesor g. Janko Mlakar o domačih in tujih gorah. Vstop prost. Sprejemali se bodo le prostovoljni prispevki v kritje stroškov.

KOČEVJE. Kolo jugoslovanskih sester v Kočevju priredi v jeseni trimesečni kmetijsko-gospodarski tečaj, če se bo prijavilo dovoljno število udeležencev. Članice se vabijo, da prijavijo svoj vstop najkasneje do 10. avgusta predsednici ali tajnici, kjer dobe vsa potrebna navodila.

RIMSKE TOPLICE. V petek zvečer je nastopil v velikem salonu tukajšnjega kopališča znani hipnotizer Svengali, ki je izvaljal izredno zanimive eksperimente. — Brezobzirni kolesar je ob mraku podrl na lesenem mostu v Smarjeti pri Rimskih Toplicah staro ženko Jožefo Pangerčevo, ki se je vračala domov. Nesrečna ženska je dobila močne poškodbe po glavi in roki, lažje pa ob boku. Kdo je bil brezvestni kolesar, Pangerčeva ni vedela povedati. Brezobzirno je, da še vedno kljub opozorilu, da je most na razpolago le pešcem, divjajo preko njega kolesarji in motociklisti.

ST. ILJ V SLOV. GORICAH. Naše gasilno društvo je eno najmlajših društev v naši banovini in si je že nabavilo novo motorno brizgalno, katere slovesna blagoslovitev bo v nedeljo 2. avgusta. Omeniti moramo, da je motorna takoj po prejemu morala stopiti v ognjeni krst. Bilo je to 18. junija, ko je tresčilo nekemu posestniku v poslopje v dnevurnem oddaljenem Dobrenju. Domači gasilci so se nemudoma podali na kraj nesreče in rešili gospodarju stanovanjsko hišo. Brizgalna je delovala štiri ure brezhibno. S tem so pokazali, da je tako društvo tudi tu potrebno. Za 2. avgusta se člani prav vneto pripravljajo za sprejem odličnih gostov, ki pridejo izlet v naš obmejni St. Ilj. Vozil bo posebni gasilski vlak iz Maribora ob pol 2. uri, a St. Ilja ob 9. zvečer nazaj v Maribor. S tem vlakom pridejo celokupno starešinstvo JGZ iz Ljubljane in vsi delegati. Ves St. Ilj in društvo bosta s tem počastjena, ker nas prvič poseti taka velika armada priznanih delavcev na gasilnem polju. Vabimo vse domače in okoliško prebivalstvo, da prihi ti dan na kolodvor k sprejemu in pozdravi mile nam goste!

Lutkarski tečaj v Ribnici

Z dovoljenjem ministrstva prosvete, od nosno banske uprave v Ljubljani priredi ravnateljstvo državne meščanske šole v Ribnici za učitelstvo osnovnih in meščanskih šol desetdnevni lutkarski tečaj na državnih meščanskih šol v Ribnici.

Tečaj bo od 5. do 15. avgusta in bo obsegal naslednji program: gradnja in oprema mobilnega lutkovnega odra, scenična oprema in slikanje kulis, izdelovanje in oprema lutk, režiranje lutkovnih iger.

V tečaju bi si vsak udeleženec izgotovil in opremil svoj lastni oder in bi ga po končanem tečaju kompletno pripravljene ga z vsem potrebnim inventarjem za eno izmed krajših iger vzel s seboj. Stroški za material bi znašali okrog 300 Din.

Tečaj bo vodil g. Trošt Janko, ravnatelj meščanske šole v Ribnici, sodelovala pa bosta s teorietičnimi predavanji g. Boris Orel in Miran Jarc iz Ljubljane.

Za vse udeležence, katerih število bo omejeno le na 10, kvocijentu 12, bo tečaj brezplačen. Stroški za hrano in stanovanje dnevno 40 Din. Kdor izmed učiteljev želi seznaniti se s to pri nas še malo poznano umetnostjo, ki nudi šoleki mladini toliko nekaljenega otroškega veselja, naj prijavi nepreklicno do 1. avgusta svojo udeležbo na ravnateljstvo državne meščanske šole v Ribnici na Dolenjskem. Vel v tečaj sprejeti prijavitelci bodo pravočasno pisemno obveščeni.

American Kola

NAJBOLJ ZDRAVA PIJACA

je bila, je in bo najboljša
Dokazano nenadkrijliva. 249/III

Stanovanje

obstoječe iz treh sob in pritlikin solčno na Aleksandrovi cesti se odda z 1. novembrom t. l. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«.

9404

Gradjenje Banovinske željezničke pruge Tuzla-Brčko

Kraljevska Banska Uprava Drinske Banovine v Sarajevu iz tehničnih razloga produkuje termin za podnašanje ponuda za gradnjo banovinske željezničke pruge Tuzla-Brčko do 1. septembra 1931. godine.

Izgraditi se ima pruga normalnog koloseka Tuzla-Brčko dolinom reke Tinje u dužini od 72.800 km.

Gradjenje pruge vezano je sa finansiranjem iste putem dugoročnog kreditiranja.

Ponude se moraju podneti za celu prugu a ne za pojedine deonice. Ponude se imaju podneti pismeno, u zatvorenom kovertu, taksirane sa 100.— dinara Kr. Banskej Upravi Drinske Banovine u Sarajevu do dana 1. septembra 1931. god. najdalje do 11 časova, a na gornjem rubu koverta pisati »Ponuda za gradnjo željeznice Tuzla-Brčko« i predati Načelniku Tehničkog Odjeljenja u sobi br. 191.

Pre podnašanja ponude svaki ponudjač dužan je položiti na blagajni Finansijskog Odjeljenja Kr. Banske Uprave u Sarajevu kauciju u iznosu od 2.000.000 Dinara.

U ponudi se moraju dati jedinačne cene predmerom predviđenih radova, zatim emisioni kurs i interesna stopa, kao i uslovi ponudjača u granicama propisanih opštih, tehničkih i finansijskih uslova.

Uz ponude koje budu podnete na kojom stranom jeziku ima biti priložen tačan prevod iste kao i priloga na državnom jeziku.

Na osnovu primljenih ponuda pristopće se detaljnim pregovorima sa najpovoljnijim ponudjačem u svrhu konačnog sporazuma i sastava ugovora.

U pogledu ocenjivanja povoljnosti primljenih ponuda kao i u pogledu ustupanja posla, nadležni faktori zadržavaju punu slobodu.

Razjašnjenje, finansijski uslovi, predmer radova, situacioni plan i podužni profil željezničke trase mogu se dobiti kod Tehničkog Odjeljenja Kr. Banske uprave u Sarajevu soba br. 182 za vreme kancelarijskih časova, uz otkupninu od Din 500.—

Kr. Banska Uprava Drinske Banovine
Br. V-12156/31. god. 9448

RAZPIS

Direkcija rudnika Velenje, razpisuje za na dan 3. avgusta 1931 ob 11. uri dop. nabavo:

pohištva, 200 tek. met. Man-
nesmannovih cevi in 900
tek. met. črnih cevi iz kova-
nega železa.

Pogoji se dobe pri podpisani.

IZ PISARNE DIREKCIJE DRŽAV.
RUDNIKA VELENJE. 9449

OBJAVA

Podpisana blagajna objavlja, da gg. Jožef Lotrič, Lovro Pečnik in Josip Drakaler, vsi iz Ljubljane niso več upravičeni nastopati kot zaupniki blagajne, kakor tudi ne v sprejemajo pristopnih izjav novih članov.

V Ljubljani, dne 27. julija 1931.

VZAJEMNA POMOČ

reg. pom. blag. v Ljubljani.

9447

krepi in zdravi
ZELEDEC
LOVRO SEBENIK
Ljubljana VII.

Priporoča se naravnih domačih 228

malinovec

tvrdke
»Malina« d. z. o. z.
Ljubljana VII
Medvedova c. št. 4.

Za jugoslovanski patent št. 5557 od 1. decembra 1927 na:
»VLEČNA IN UDARNA PRIPRAVA ZA ŽELEZNIŠKA VOZILA« (Zug- und Stossvorrichtung für Eisenbahnfahrzeuge) se iščejo kupci ali odjemalci licenc. — Cenj. ponudbe na: ING. MILAN ŠUKLJE, Ljubljana, Beethovnova ulica 2. 9444

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežujo vest, da je naš ljubi brat, gospod

Anton Bozja

previden s tolažil sv. vere mirno in Bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 29. julija 1931 ob 3. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. julija 1931.

9450

GLOBOKO ŽALUJOČI BRATJE IN SESTRE

Pogumen in okreten!

Ford je najboljši avtomobil za dolge vožnje. Brez ozira na prevoženo pot, je pripravljen takoj drugi dan nadaljevati vožnjo. Vprašajte one, kateri ga na cesti srečujejo... ali one, katere on prehitava, pa Vam bodo rekli, da mora biti prihodnji njihov avtomobil FORD.

9421

Obrnite se na zastopnika, da Vam raztolmači kredit, katerega Vam nudi Ford.

AEROPLANI

Oglasi v »JUTRU« imajo siguren uspeh!

